

Inleiding

Kinderen maken deel uit van de wereld. Zij leven niet in een aparte kinderwereld maar ervaren en bekijken de wereld vanuit hun eigen beleving en ontwikkelingsniveau. Ieder kind is anders en dus uniek.

Elk kindercentrum is in het bezit van een pedagogisch beleidsplan en werkplan. Een plan waar de pedagogische visie van een kindercentrum is uitgewerkt en een omschrijving van de werkwijze op het kindercentrum. O&Ki heeft natuurlijk ook zo'n plan. Aan de hand van dit plan omschrijven we de denkwijze en de manier van werken bij O&Ki.

Wat doen de kinderen bij O&Ki, waar staat O&Ki voor, zijn de kinderen veilig bij O&Ki, allemaal vragen die elke ouder zichzelf stelt bij het zoeken en vinden van een kindercentrum. Dit plan geeft u als ouder antwoord op de bovenstaande vragen maar is ook een leidraad voor medewerkers. Het is erg belangrijk dat ons team op 1 lijn zit. Daarnaast is het erg belangrijk dat dit plan geen star en stug middel is maar een uitgangspunt die meegaat met de ontwikkelingen van alledag en waarbij geldt dat de opvoedingsideeën en de wensen van ouders zeker ook meetellen.

Ieder jaar zal het plan, in gezamenlijkheid met de oudercommissie, bijgesteld worden. Want uw mening telt ook! Deze eerste opzet van het plan geldt als vertrekpunt, het vertrekpunt van een kindercentrum waar uw kind op 1 staat!

Daphne de Vrieze

1. Algemene doelstelling O&Ki

Kinderopvang is leuk en ook goed voor kinderen. De kinderopvang neemt nadrukkelijk de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen. O&Ki neemt de opvang en opvoeding van het kind over op de tijden dat ouders vanwege werk, studie of andere activiteiten hiervoor niet beschikbaar zijn. Kinderopvang garandeert de continuïteit die hierbij vereist is.

- Het betreft hier verschillende vormen van kinderopvang zoals hele en halve dagopvang en buitenschoolse opvang;
- O&Ki biedt opvang aan kinderen vanaf 10 weken t/m 12 jaar;
- O&Ki biedt ouders de mogelijkheid om te gaan werken, studeren of op een andere manier deel te nemen aan de maatschappij, terwijl de kinderen professioneel en veilig opgevangen worden;
- O&Ki ondersteunt de ouders met de opvoeding van hun kind(eren), de ouder blijft ten alle tijden de regisseur over het leven van hun kind(eren);
- O&Ki gelooft in het rust, regelmaat en ritme principe, kinderen worden de hele dag door geprikkeld, zeker in een andere omgeving dan thuis. De groepsruimten zullen dan ook huiselijk worden ingericht. Wel zal er een speelkamer worden ingericht en zal de buitenspeelruimte over veel uitdaging beschikken;

2. Visie van O&Ki

Kinderopvang is maatwerk, onmisbaar, professioneel en betrouwbaar. O&Ki ziet kinderopvang als een professioneel uitgevoerde dienst van kwalitatief hoog niveau, waarin gezamenlijke verantwoordelijkheid met ouders/opvoeders vanuit wederzijds vertrouwen, openheid en respect; voorzien wordt in opvang, verzorging, ontwikkelingsmogelijkheden en aanvullende opvoeding van kinderen door gemotiveerde, gediplomeerde en enthousiaste pedagogische medewerkers in een veilige en vertrouwde omgeving.

Kinderen moeten de mogelijkheid krijgen om zich op meerdere gebieden goed te ontwikkelen. Er zijn een aantal "gebieden" waarbinnen de ontwikkeling plaatsvindt.

- De sociaal-emotionele ontwikkeling
- De lichamelijke ontwikkeling
- De zintuiglijke ontwikkeling
- De creativiteit

Een gelijkmatige ontwikkeling van deze gebieden is goed voor kinderen. De omgeving en het kind beïnvloeden elkaar. Het zijn vooral de ervaringen die kinderen in hun omgeving opdoen die ervoor zorgen dat "groei" plaatsvindt en dat er dus van ontwikkeling gesproken kan worden. Omdat een kind zich pas kan ontwikkelen als het zich veilig en geborgen voelt, is het een eerste vereiste bij O&Ki om te zorgen voor een liefdevolle en veilige sfeer waar een kind zich thuis voelt.

Een stimulerende omgeving bevordert een gezonde en veelzijdige ontwikkeling van kinderen. Voor O&Ki betekent dit dat de ruimte waar de kinderen spelen en het materiaal waarmee de kinderen spelen ontwikkeling mogelijk moeten maken. De groepen zullen ruim van opzet zijn en iedere groep zal zijn eigen sfeer uit stralen. De speelruimte wordt zo ingericht dat er voor de verschillende leeftijdsgroepen ruimte is voor voldoende uitdaging voor activiteiten.

Het personeel speelt bij de ontwikkeling van de kinderen een belangrijke rol. Dat betekent dat er veel aandacht zal zijn voor elk kind en dat er ingespeeld wordt op zijn/haar aard, mogelijkheden en behoeften.

3. O&Ki en pedagogiek

leder kind is uniek.

Deze wetenschap bracht O&Ki bij het gedachtegoed van drie pedagogen. De eerste twee pedagogen lijken op elkaar: eigenlijk zeggen ze hetzelfde in andere woorden, kinderen zijn sociaal van zichzelf en de rol van de opvoeder moet ondersteunend zijn maar niet sturend. Een kind is als een leiroos waarin de opvoeder leidt waar nodig maar niet snoeit.

Loris Malaguzzi, de grondlegger van de pedagogiek uit Reggio Emilia in Italië, gaat uit van een groot vertrouwen in de capaciteiten van kinderen. Vanaf de eerste dag van hun geboorte zijn het door en door sociale wezens en zoeken ze communicatie met de ander en de wereld. Ieder kind is uniek met eigen gevoelens, gedachten en ideeën. Kinderen zijn creatief en weten, kunnen, voelen en willen veel. En ze zijn goed in staat om hun eigen leerproces vorm te geven. Aan hem ontleent O&Ki het principe van 'aansluiten op de behoeften van kinderen'. Door goed naar hen te kijken en te luisteren, kunnen we zien wat hen op dat moment bezighoudt en wat ze nodig hebben.

Emmi Pikler, een Hongaarse kinderarts, stelt dat het voor een kind van levensbelang is om zelf, in geborgenheid, de dingen te kunnen ontdekken. Baby's zijn fysiek weliswaar afhankelijk van volwassenen, maar hebben tegelijkertijd een grote eigen ontwikkelingskracht. Zij zijn van jongs af aan gericht op ontdekken, leren en contact maken met de omgeving. Als je ze daartoe de gelegenheid geeft, kunnen ze duidelijk aangeven wat ze daarbij nodig hebben. De balans tussen respectvolle en aandachtige verzorgingsmomenten en de vrijheid om te bewegen is de basis voor de ontwikkeling van eigenwaarde en innerlijke kracht.

Thomas Gordon, een Amerikaans psycholoog, hecht veel waarde aan goede relaties tussen kinderen, volwassenen en mensen onderling. Ook Gordon ziet kinderen als vaardige en competente persoonlijkheden, die goed in staat zijn hun eigen problemen op te lossen als zij daarvoor de kans krijgen. Gordon vindt dat je kinderen serieus moet nemen, dat je moet laten zien dat je ze respecteert en dat je rekening met ze houdt. Zijn methode slaagt erin om – op basis van gelijkwaardigheid – een brug te slaan tussen het gezag van volwassenen en de zelfstandigheid die kinderen voor zichzelf opeisen.

4. Uitgangspunten O&Ki

In het dagelijkse werk hebben pedagogische medewerkers te maken met individuele kinderen, groepsprocessen, ouders en zichzelf. De ontwikkelingen die kinderen doormaken in hun eerste levensjaren zijn zeer belangrijk voor hun toekomst.

Uitgangspunten kinderen

Kinderopvang is leuk en ook goed voor kinderen. O&Ki neemt nadrukkelijk de verantwoordelijkheid op zich om op een positieve manier bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen.

O&Ki wil een organisatie zijn waarin:

- elk kind zich welkom voelt;
- elk kind voldoende aandacht krijgt;
- elk kind plezier heeft en leuk kan spelen;
- een prettige sfeer heerst;
- kinderen zich kunnen ontwikkelen;
- omgang met leeftijdgenoten en functioneren in een groep belangrijk zijn;
- kinderen professioneel begeleid worden naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid;
- de fysieke veiligheid en gezonde verzorging optimaal zijn;
- opvang een aanvulling is voor de opvoeding thuis;
- kinderen baat hebben bij de kinderopvang.

Uitgangspunten ouders

O&Ki neemt de opvang en opvoeding van het kind over op de tijden dat ouders vanwege werk, studie of andere activiteiten hiervoor niet beschikbaar zijn. Kinderopvang garandeert de continuïteit die hierbij vereist is.

O&Ki wil een organisatie zijn waarin:

- Ouders de ondersteuning van O&Ki bij het opvoeden als laagdrempelig en toegankelijk ervaren;

- Ouders vertrouwen kunnen hebben in de professionals die bij het centrum werken;
- Inspraak hebben in het pedagogisch beleid, d.m.v. het instellen van de oudercommissie en die actief te betrekken bij het formuleren van het pedagogisch plan.

Uitgangspunten maatschappij

Kinderopvang is eigenlijk een 'maatschappij in het klein'. Kinderen komen in aanraking met andere leefmilieus. Ze leren om elkaars verschillen te onderscheiden en respecteren. Kinderopvang levert een bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen tot zelfredzame en verantwoordelijke burgers.

Kinderopvang wordt steeds belangrijker, omdat gezinnen vaak kleiner zijn dan vroeger en buiten spelen veel beperkter en soms ook onveiliger is geworden. Door gebruik te maken van kinderopvang kunnen ouders zich verder ontplooien en deelnemen aan de samenleving. Zij dragen daardoor bij aan de welvaart en de welstand van de maatschappij. Zo kunnen ouders een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij.

Uitgangspunten medewerkers

O&Ki wil een organisatie zijn waar:

1. Iedereen met veel plezier werkt. *Liefde voor het vak en kinderen zijn hiervoor een absolute must;*
2. Ontwikkeling en up to date houden van kennis belangrijk zijn. *Vakliteratuur beschikbaar stellen en het bijwonen van congressen en bijscholing stimuleren en de mogelijkheden hiervoor creëren;*
3. De vertrouwensband tussen, ouder, kind en collega vanzelfsprekend zijn;
4. Iedereen gezond kan werken. *Werken volgens richtlijnen en voorschriften*

5. Speerpunten O&Ki

Onze visie, doelstellingen en uitgangspunten dragen wij uit door dagelijks de volgende speerpunten na te streven:

1. **Emotionele en fysieke veiligheid:** Uit onderzoek blijkt dat kinderen hun blik alleen op de wereld kunnen richten als ze zich geborgen voelen. Emotionele veiligheid en plezier horen bij elkaar. Alleen als kinderen zich veilig voelen en lekker in hun vel zitten gaan ze op ontdekkingsreis, gaan ze spelen, onderzoeken en leren: een voorwaarde om de andere drie speerpunten tot bloei te laten komen.

2. **Ontwikkeling:** Ontwikkeling is een breed begrip. Aandachtspunten zijn zelfvertrouwen, zelfstandigheid en initiatief. Onze medewerkers werken dan ook kindvolgend, zij geven kinderen de kans hun eigen ontdekkingen te doen of oplossingen te vinden. Ook het verwerven van vaardigheden op het gebied van motoriek, creativiteit en taal dragen bij aan de ontwikkeling, zoals hinkelen, knippen, schilderen, voorlezen of zingen. Het zijn bezigheden waardoor een kind talenten ontwikkelt en zichzelf leert kennen en waarderen. Kinderen ontdekken bij O&Ki hoe het is om onderdeel te zijn van een groep: vrienden te maken, speelgoed te delen, aan een ander te denken. Het zijn waardevolle bouwstenen voor hun sociale ontwikkeling en daarmee voor de rest van hun leven. Wij helpen ze daarbij.

3. **Creativiteit:** Fantasie geeft meer plezier en mogelijkheden. In je fantasie kun je alles. Kinderen die opgaan in hun fantasie kunnen hun ervaringen en emoties verwerken en een plaats geven. En natuurlijk genieten ze van dat moment. In onze maatschappij gaat het niet meer om pure kennis alleen, je moet kunnen (onder)zoeken en combineren. Door het stimuleren van fantasie in spel en activiteiten ontwikkelen kinderen zich tot creatieve denkers en oplossers.

4. **Normen en waarden:** Kinderen ontdekken al vroeg de spelregels van onze samenleving. Wat wel mag, wat niet mag en waarmee ze succesvol zijn. O&Ki helpt ze daarbij door structuur te bieden en grenzen aan te geven, zonder hun eigenwaarde aan te tasten. We complimenteren kinderen als ze rekening houden met elkaar of elkaar helpen. Hoe klein een kind ook is, het is een uniek persoon die we serieus nemen. We respecteren de eigenheid van ieder kind en staan open voor de ideeën die de kinderen hebben. Kinderen krijgen bijvoorbeeld de gelegenheid zelf te kiezen wat ze willen gaan doen of ze horen op tijd dat we gaan eten zodat ze hun spel kunnen afmaken.

6. Observeren en signaleren

Wij volgen het gedrag van het kind, zowel individueel als in de groep, alle kinderen van 0 – 12 jaar. Hierdoor kunnen wij ons pedagogisch handelen afstemmen op de eigenheid van het kind en het functioneren van de groep én kunnen wij bijzonderheden in gedrag tijdig signaleren. Als een ouder behoefte heeft aan een gesprek met de Pedagogisch medewerker, kan dat op verzoek altijd.

6.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Een ander verschil tussen dagopvang en buitenschoolse opvang is dat in de dagopvang de mentor verplicht is periodiek de ontwikkeling en welbevinden van het kind met de ouders te bespreken. In de buitenschoolse opvang hoeft dat alleen op verzoek van ouders.

Een mentor aanwijzen

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. De ouders worden tijdens het intake gesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

Individuele behoeftes van het kind

Door dat iedere pedagogisch medewerker nauw betrokken is bij ieder kind sluiten pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeftes van een kind. Tevens kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan specifieke wensen en behoeftes van het kind tegemoet kan worden gekomen. De inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig signaleerd.

De mentor is ook diegene die, met toestemming van de ouder, de overdracht van kennis over de ontwikkeling van het kind aan de pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang (Sport BSO) overdraagt.

6.2 Signalering van knelpunten in de ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers hebben een signalerende rol, ten aanzien van de ontwikkeling van het kind. Immers, ook al blijven de ouders de verantwoordelijke voor de opvoeding, de pedagogisch medewerkers hebben gedurende één of meer dagdelen per week, de zorg voor het kind. Roept de ontwikkeling van het kind in groepsverband of individueel vragen op, dan wordt dit na observaties, informatieoverdracht en overleg met collega's, met de ouders besproken. Eventuele ontwikkelingsachterstanden of voorsprongen vermoeden van stoornissen of andere, worden op deze manier tijdig signaleerd. Vroegtijdige onderkenning van stagnaties, of juist het ver vooruit lopen in de ontwikkeling, is met name van belang, omdat daardoor een achterstand in de motorische, verstandelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling voorkomen kan worden.

In de gemeente AA-en Hunze wordt gebruik gemaakt van de methode Vroeg Erbij.

Vroeg Erbij is opvoedhulp voor jonge kinderen, hun ouders en de professionals die hen begeleiden. Kinderen die op een of andere manier wat extra zorg nodig hebben, moeten zo snel mogelijk geholpen worden zodat ze geen achterstand ontwikkelen. Daarom is een team van professionals vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) / Icare JGZ en Yorneo actief aanwezig op voorschoolse en naschoolse voorzieningen. Vroeg erbij kan bijvoorbeeld ingezet worden als er vragen, twijfels en/of zorgen zijn bij de ouders of de leidster bij de ontwikkeling (spraak, taal, motorisch), opvoeding en het gedrag van jonge kinderen. Samen met de professionals wordt gewerkt aan een positief opvoed- en opgroei-klimaat voor jonge kinderen. Zeker ouders maken deel uit van deze samenwerking, omdat ouders hun kind het beste kennen en het beste met hun kind voor hebben. Bij O&Ki overleggen wij eerst met de ouders alvorens er een traject wordt opgestart.

7. Dagindeling, ruimte, groepen & personeelsinzet

De visie en uitgangspunten van O&Ki zijn herkenbaar in de praktijk, zowel in de manier van omgaan met kinderen, ouders en collega's als in de verdeling van activiteiten over de dag en de inrichting van de binnen- en buitenruimtes.

7.1 Dagindeling

Dagritme en activiteiten

Een duidelijke dagindeling en vaste rituelen geven de kinderen houvast en vertrouwen. De dagindeling sluit aan op de persoonlijke behoefte van kinderen om te eten, te slapen en te spelen. Het dagritme is afgestemd op de leeftijd van de kinderen en is dus verschillend voor baby's, peuters en oudere kinderen. Met rituelen (zie het werkplan) markeren we bepaalde momenten. Dat verschilt per groep en soms zelfs per kind.

Eten en drinken

Kinderen zijn volop in de groei. Daarom geven we bewust aandacht aan het eten en drinken. O&Ki zorgt ervoor dat het eten en drinken gezond en lekker is en dat het gezellig is aan tafel. Eten en drinken gebeurt op vastgestelde momenten, dat helpt de kinderen om een gezond eetpatroon op te bouwen. Ook blijft er zo tijd over om andere leuke dingen te doen. In de keuze van wat er op tafel komt volgt O&Ki de actuele richtlijnen van het Voedingscentrum.¹ Dat betekent dat we zorgen voor variatie en erop letten dat er weinig vet, zout en suiker of vervangers daarvan in de producten zitten. Als er iets te vieren is wijken we soms van deze richtlijnen af.

Buiten spelen of naar de speelruimte

Alle kinderen gaan dagelijks naar buiten of naar de speelruimte, wat voor weer het ook is. Daar kunnen ze rennen, klauteren, glijden, springen, lawaai maken of zich verstoppen. Elke leeftijd vraagt om een eigen inrichting van de buitenruimte. Voor de kleineren is er aandacht voor veilig ontdekken en het verkennen van de eigen grenzen, de ouderen hebben meer uitdaging nodig. De buitenruimte is vol variatie. Er zijn hoogteverschillen, kronkelpaadjes, verstophoekjes en natuurlijke elementen. Er zijn ook mogelijkheden voor fantasiespel met lappen, doeken en knijpers. Kortom, er is van alles te ontdekken en te beleven. De speelruimte is uitdagend ingericht voor alle leeftijdsgroepen.

7.2 Ruimte

Een goede omgeving sluit aan op de mogelijkheden en interesses van het kind. Zij biedt enerzijds rust en veiligheid, maar is anderzijds uitdagend en prikkelt de nieuwsgierigheid en creativiteit van kinderen. De inrichting nodigt uit tot spelen in je eentje of met anderen. Wij besteden daarom veel zorg aan de indeling en inrichting van onze vestiging en de buitenruimte.

Ons gebouw heeft royaal daglicht, is rustig van vorm en kleur en sfeervol/huiselijk ingericht.

Doorkijkjes naar buiten richten de blik van het kind op een wereld die groter is dan de groepsruimte. Er is veel aandacht voor de akoestiek en de ventilatie.

Alle materialen staan uitnodigend voor het kind op ooghoogte, zodat de kinderen makkelijk zelf kunnen kiezen wat ze gaan doen. Er is veel speelgoed dat op meerdere manieren gebruikt kan worden om de fantasie van het kind te stimuleren.

Niet al het speelmateriaal komt uit de winkel of is als speelgoed ontworpen. Pollepels, eierdozen, lege melkpakken, lappen of stukken hout kunnen op iedere leeftijd aanleiding zijn tot fantasierijk spel.

7.3 Groepen

Wij werken met verschillende leeftijdsgroepen, 1 dagopvang babygroep, 1 dagopvang peutergroep, 1 peuterspeelgroep en 2 buitenschoolse opvanggroepen. Kinderen moeten zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen mogelijkheden en binnen hun eigen tempo. Het kind kan zich dan aansluiten bij kinderen die in een zelfde ontwikkelingsfase verkeren.

Aantal kinderen per leeftijdsgroep

Baby-Dreumesgroep	maximaal 12 kinderen	0 tot 24 maanden
Peutergroep	maximaal 12 kinderen	24 maanden tot 4 jaar
Peuterspeelgroep	maximaal 12 kinderen	24 maanden tot 4 jaar
BSO	maximaal 30 kinderen	4 t/m 7 jaar (groep 1 t/m 3)
Sport BSO	maximaal 22 kinderen	8 t/m 12 jaar (groep 4 t/m 8)

Wat betreft groeps grootte en de personele bezetting volgen we de landelijk gestelde richtlijnen welke gezond zijn voor kind en medewerker. Wij maken gebruik van 1ratio.nl voor het opstellen van de dagplannen en bezetting.

7.3.1 Stamgroepen (=voor BSO basisgroepen)

Elk kind wordt geplaatst in een eigen groep, de basisgroep. In de basisgroep wordt er met de kinderen gedronken en gegeten en een praatje gemaakt over hoe het was op school o.i.d.. Hierdoor leren de kinderen andere kinderen en de mentor kennen. Na het eten en drinken kunnen kinderen meedoen aan de aangeboden activiteiten en/of vrij spelen in het zogeheten speelparadijs. Hierdoor leren de kinderen andere kinderen en pedagogisch medewerkers kennen en wordt er optimaal gebruik gemaakt van het gebouw met al haar mogelijkheden, middelen en materialen.

7.4 Personeelsinzet

Om te voorkomen dat kinderen en hun ouders met teveel pedagogisch medewerkers te maken krijgen zal O&Ki ernaar streven om niet meer dan 3 vaste pedagogisch medewerkers per groep aan te stellen. Op de dagen waarop het kind aanwezig is, is dus 1 van de 3 pedagogisch medewerkers werkzaam. Daarnaast zullen per groep maximaal 2 stageplaatsen ingevuld worden. Voor kinderen van 0 tot 2 jaar zijn er nooit meer dan 2 vaste gezichten.

De pedagogische medewerkers bij O&Ki moeten zorgen voor een veilige, vertrouwde, geborgen en rustige sfeer waarin kinderen zich thuis voelen. Binnen O&Ki zal alleen gewerkt gaan worden met gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Uitgezonderd de stageplaatsen en groepsassistenten die boventallig op een groep ingezet worden. De kwaliteit van de medewerkers zal op peil gehouden worden door:

- het houden van jaarlijkse functioneringsgesprekken
- het verspreiden van vakliteratuur
- de mogelijkheid voor pedagogisch medewerkers creëren om cursussen en thema-avonden te volgen
- gestructureerde overlegvormen zoals werkbijeenkomsten en teambesprekingen
- coachen door een pedagogisch coach

7.5 Vier ogen principe in de praktijk

Een beroepskracht is, buiten de inlooptijden, nooit alleen aanwezig bij O&Ki kindercentrum. Wanneer er slechts 1 PM-er nodig is, is er altijd een groepsassistent of stafmedewerker aanwezig bij O&Ki. Op die manier voldoen wij ten alle tijden aan het 4 ogen principe. Al deze medewerkers zijn net als de PM-er in het bezit van een VOG¹.

Breng en haal momenten tijdens de 3 uursregeling.

3 uur per dag alleen staan bij brengen en halen en pauzetijden, is bij regelgeving geregeld. In de praktijk worden de kinderen van verschillende groepen enige tijd samen in de hal of de babygroep opgevangen door één pedagogisch medewerker (het vroege begin, 07:00 - 08:00 uur). Wij sluiten altijd met minimaal 2 medewerkers af (veiligheid van de medewerkers is ook belangrijk). Dus bij O&Ki is de tijd dat een medewerker alleen bij O&Ki aanwezig is nooit meer dan 1 uur.

Tijdens het inlooppuur is een pedagogisch medewerker hooguit een half uur tot een uur alleen op de groep/gang tot de 2e collega begint: tijdens deze drukke 'verkeersuren' is er een voortdurende inloop door ouders, zijn tussendeuren tussen de groepen open en hebben alle groepen deuren en ramen zowel naar de gang/hal als naar buiten (dus niet beplakt met posters, berichten voor ouders e.d.). Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

7.6 Stagebeleid

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers heeft O&Ki kindercentrum ook stagiaires op de groep. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door gediplomeerde medewerkers; de stagebegeleiders (PBL). O&Ki kindercentrum profileert zich als een professioneel en deskundig leerbedrijf voor leerlingen, die de opleiding tot pedagogisch medewerker (pm) volgen en tegelijkertijd als potentieel werkgever. Tevens blijft O&Ki kindercentrum op de hoogte

¹ VOG= Verklaring Omtrent Gedrag afgegeven na 1 maart 2013

van de ontwikkelingen binnen het vakgebied en het hierop afgestemde scholingsbeleid en kan zij hierop haar eigen beleid eventueel bijstellen. O&Ki kindercentrum draagt als kinderopvangorganisatie de zorg voor kwalitatief goed geschoold personeel en hecht daarbij belang aan deskundige begeleiding van de beroepspraktijk.

Een stagiaire is een lerende en eventueel toekomstig werknemer waarin geïnvesteerd moet worden. Het verlenen van een stageplaats is investeren op de lange termijn. O&ki kindercentrum laat zien dat het vak van pm een leuk en interessant beroep is.

Iedere stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de stagiaire past in ons team. Voor aanvang van de stage wordt een stage-overeenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te kunnen tonen. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de beroepsleidsters, en worden dus niet als vervanging ingezet. Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiaires worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

O&ki kindercentrum werkt met de volgende stagiaires:

- Pedagogisch medewerker niveau 3
- Pedagogisch medewerker niveau 4
- Pabo
- Pedagogiek (HBO/WO)
- Logopedie

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- **Omgang:** De stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's. Tevens komt hij/zij met een foto met tekst in de nieuwsbode waarin hij/zij zichzelf voorstelt, dit wordt ook geplaatst op de website.
- **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor, toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- **Betrokkenheid:** De stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de PBL op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De PBL houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de PBL worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de PBL.
- **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Verwachtingen en taken van een stagiaire:

- Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij Op O&ki kindercentrum, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
- In de eerste week neemt de stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zullen dan nog niet met de kinderen werken.
- Een stagiaire zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
- De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.

- De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over haar eigen leerproces.
- De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toezien van een pedagogisch medewerker.
- Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt

7.7 De inzet van groepsassistenten en stagiairs

De pedagogisch medewerkers worden wanneer nodig bij O&Ki ondersteund door groepsassistenten. Groepsassistenten worden ingezet wanneer er slechts 1 PM-er nodig is op een groep. Op die manier kan de PM-er naast alleen verzorgende taken ook echt kwalitatieve aandacht besteden aan de kinderen. De groepsassistent, bereid de activiteiten voor, zorgt voor de voeding en ondersteund de PM-er waar nodig. De PM-er blijft eindverantwoordelijk voor het welzijn van de kinderen.

Stagiairs worden alleen boventallig toegevoegd aan de groep. Net als de groepsassistent ondersteund zij de PM-er.

8. Contact met ouders

De zorg voor de kinderen moet goed met de ouders afgestemd worden. Dit vinden wij bij O&Ki erg belangrijk.

8.1 Inloop (vakanties en vrije dagen voor de BSO)

Alle kinderen kunnen worden gebracht tussen 07:00 en 09:00, dit noemen wij inloop. U kunt dan bijpraten met de groepsleidster. Vanaf 09:00 begint het dagprogramma, daarom is het fijn als alle kinderen er dan zijn.

Kinderen die alleen de ochtend komen kunnen opgehaald worden tussen 12:00 en 13:30 uur. Ook kinderen die alleen de middag komen kunnen het beste in die tijd gebracht worden. Het ophalen kan vanaf 16:30 gebeuren. Dan is er ook weer een mogelijkheid om even de dag door te spreken.

8.2 Groepverslag of dagschriftje

De ouders krijgen aan het einde van de ochtend en middag van de pedagogisch medewerker te horen wat het kind die dag allemaal heeft gedaan/beleefd. De pedagogisch medewerker betreft het kind in het gesprek om de kinderen terug te laten denken aan wat ze allemaal hebben gedaan die dag.

8.3 Informatiebord

Bij ingang is een informatieplek gecreëerd waarop staat vermeld welke leidsters op de groep aanwezig zijn, welke mededelingen er zijn en welk thema we hebben. Daarnaast zal er altijd een kopie van de nieuwsbrief hangen.

8.4 Website

O&Ki heeft een website, www.oenki.nl

8.5 Nieuwsbrief

O&Ki zal een keer in de maand een nieuwsbrief mailen aan de ouders. Aanvullend op de nieuwsbrief wordt de nieuwsflits uitgegeven.

8.6 Oudergesprekken

Op verzoek kunnen ouders ten alle tijden een oudergesprek aanvragen.

8.7 Oudercommissie

O&Ki vindt het heel belangrijk dat ouders actief betrokken zijn bij het beleid van ons kindercentrum. Daarom hechten wij veel waarde aan actieve oudercommissies. De Wet Kinderopvang bepaalt dat ieder bedrijf dat de CAO kinderopvang hanteert, verplicht is een oudercommissie te installeren. O&Ki

beschikt voor elke locatie over een oudercommissie (Kinderopvang, Jong BSO, Sport BSO). De oudercommissies hebben een signalerende functie op de dagelijkse gang van zaken van ons kindercentrum. Tevens hebben de oudercommissies inspraak op het pedagogisch beleidsplan. Elke maand komen alle oudercommissies bijeen om vanuit deze vorm van samenwerking ouders te vertegenwoordigen en zich bezig te houden met de ontwikkelingen in en of rond O&Ki. Verder zullen de oudercommissies een aantal activiteiten begeleiden/ondersteunen zoals: vieringen, ouderavonden, uitstapje.

Lijkt het je leuk om ook deel te nemen aan één van de oudercommissies, geef je dan op per email: oudercommissie@oenki.nl.

9. Klachtenregeling

Het kan voorkomen dat iets niet naar uw wens is verlopen. Daarom heeft O&Ki een klachtenprocedure opgesteld. Zie voor meer informatie ons klachtenprotocol.

Deel 2 pedagogisch werkplan BSO

1. Algemene werkwijze en verzorging O&Ki

Buitenschoolse opvang

Kinderen die naar de basisschool gaan kunnen voor & na schooltijd, tijdens roostervrije dagen van school en in de schoolvakanties terecht op de buitenschoolse opvang.

De buitenschoolse opvang is gekoppeld aan verschillende scholen in Gieten. De pedagogisch medewerkers halen de kinderen lopend of met de fiets uit school, hoewel we voor een enkele vestiging gebruik maken van een taxibusje.

De kinderen kiezen zelf hun spel of activiteit, dat soms in het teken staat van een speciaal thema. Ieder kind krijgt als onderdeel van de groep, maar ook als individu, veel aandacht van de groepsleiding. Vanaf drie jaar kunnen kinderen ingeschreven worden voor de buitenschoolse opvang.

De jong BSO, groep 1 t/m 3, is gevestigd aan de Brink 18 te Gieten (voormalige trouwzaal van Aa en Hunze). Bij een volle bezetting (30 kinderen) draaien deze groepen met 3 leidsters. Deze BSO biedt ruimte aan 2 basisgroepen. Er is een basisgroep met 20 kinderen en 2 leidsters en een basisgroep met 10 kinderen en 1 leidster. De kleinste groep is voor de jongste kinderen van de BSO. Deze groepen bevinden zich in dezelfde ruimte, maar eten en drinken afgezonderd van elkaar (de ruimte is zodanig ingericht dat het mogelijk is). Na het eet- en drinkmoment voegen de groepen samen en mogen de kinderen gebruik maken van de gehele groepsruimte, de extra speelruimte en de tuin welke grenst aan het pand.

1.1 De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind

Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die gedurende een dag op de BSO aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind.

Afnemen van extra dagen/dagdelen of ruilen

Wij bieden u de mogelijkheid om extra dagdelen af te nemen. Deze mogelijkheid is aan een aantal voorwaarden gebonden. Een extra dagdeel is mogelijk als er plaats is op de groep en indien de samenstelling van de groep dit toelaat (ter beoordeling aan de leiding). Daarnaast is het wenselijk om een extra dagdeel tijdig aan te vragen (minimaal 24 uur van tevoren). Dagen die niet gebruikt worden kunnen geruild worden voor een andere dag. Ook hiervoor geldt, tijdige melding.

Basishouding van de pedagogisch medewerker

- Wij stralen plezier en enthousiasme uit.
- Wij nemen de kinderen serieus.
- Wij werken gestructureerd.
- Wij spreken de kinderen aan op hun gedrag op een manier, die past bij hun leeftijd.
- Wij streven ernaar, dat de kinderen het naar hun zin hebben, zich geborgen voelen.
- Wij stellen ons open op voor zowel collega's, kinderen als ouders.
- Wij stralen vertrouwen uit naar de kinderen, ouders en collega's.
- Wij oordelen en veroordelen anderen niet op gedrag, uiterlijk, leeftijd, geloof of geslacht.

Brengen en halen

De pedagogisch medewerkers brengen naar en halen de kinderen van school.

Onderweg naar de BSO maakt de pedagogisch medewerker een praatje met de kinderen over hoe het op school was en wat ze onderweg zoal tegenkomen.

Kinderen die zelfstandig mogen komen, komen zelfstandig naar de buitenschoolse opvang.

Als de ouders de kinderen komen ophalen, wordt er nog even een praatje gehouden over wat de kinderen die dag gedaan hebben.

Geborgenheid en veiligheid

Wij bieden geborgenheid en veiligheid, door te zoeken naar wat bij het kind past. Aandacht voor elkaar op een manier die bij het kind past, is hierbij ons uitgangspunt. Dit kan bijvoorbeeld betekenen, dat een kind juist liever niet op schoot wil als het verdriet heeft, maar liever even samen een spelletje

doet. Geborgenheid en veiligheid creëren wij ook, door structuur aan te bieden, zoals een team van vaste pedagogisch medewerkers en een vaste dagindeling met de daarbij behorende rituelen.

Gewetensvorming

Zelfstandigheid houdt niet alleen in dingen zelf kunnen doen, minstens even belangrijk is het om zelf te weten wat goed en fout is om te doen. Bij jonge kinderen moet dit geweten nog gevormd worden. De pedagogisch medewerker houdt hiermee rekening door vriendelijk, maar consequent en duidelijk kinderen aan bepaalde regels te houden en uit te leggen waarom deze regels gelden. Het kind leert zo langzamerhand wat wel en niet mag en waarom. Hierbij leggen wij de nadruk op positief gedrag. Negatief gedrag keuren wij af, maar niet het kind zelf. De pedagogisch medewerkers zijn zich constant bewust van hun voorbeeldfunctie. Zij hebben inzicht in de gewetensontwikkeling van het kind en zullen een kind nooit als “stiekem”, “achterbaks” of “slecht luisterend” bestempelen, terwijl het kind gewoon nog niet anders kan.

Als kinderen vier jaar zijn, hebben ze meestal wel iets van een innerlijke rem, maar de vorming van het geweten is nog niet voltooid. De pedagogisch medewerker houdt hiermee rekening door vriendelijk, maar consequent en duidelijk kinderen aan bepaalde regels te houden en uit te leggen waarom deze regels gelden.

Keuzes maken

Kiezen is goed, maar dit betekent absoluut geen vrijheid blijheid. Wij willen de kinderen helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen, die hun eigen keuzes kunnen maken. Door zelf keuzes te maken, ontwikkelen kinderen een eigen persoonlijkheid met eigen voorkeuren en leren ze om te gaan met hun eigen normen en waarden. Ook leren ze zo verantwoordelijkheid te dragen voor de consequenties van hun eigen keuzes.

Het leren maken van keuzes, begint voor jonge kinderen, door hen in eerste instantie een beperkt aantal keuzemogelijkheden te bieden zoals: “Wil je met de puzzel spelen, of in het poppenhuis”. Hierdoor is voor het kind overzichtelijk wat de mogelijkheden zijn en binnen welk kader. Later wordt de vraagstelling steeds ruimer en algemener en eindigt bij wijze van spreke met ‘wat ga je straks doen’.

Motiveren

Wij benaderen de kinderen positief: Zullen we proberen?! Wij laten de kinderen zien, vertrouwen in en respect voor hen te hebben. Door beloning en stimulans, proberen wij de kinderen te motiveren iets te doen, of een nieuwe stap in hun ontwikkeling te zetten.

Als wij iets ‘moeilijks’ gaan knutselen, zorgen wij dat wij een voorbeeld klaar hebben. Dit stimuleert. Natuurlijk heeft het kind daarbij altijd de vrijheid om iets op zijn eigen wijze te maken. Als de pedagogisch medewerker alvast met een activiteit begint, motiveert en stimuleert dat en volgen de kinderen, die eerst niet wilden, vaak vanzelf. Door zelf enthousiast te zijn, stimuleren wij de kinderen.

Normen en waarden

Iedereen heeft zijn eigen normen en waarden en brengt deze over. Bewust, maar ook onbewust. Daarom vinden wij het belangrijk, dat de pedagogisch medewerkers zich realiseren wat hun eigen normen en waarden zijn en welke invloed die hebben op hun werk. De voorbeeldfunctie die de pedagogisch medewerkers hebben, is namelijk van ongelooflijk belang en van onschatbare waarde. Ook al blijkt over het algemeen, dat de normen en waarden van collega's in grote lijnen overeenkomen, de kleine verschillen kunnen het soms heel lastig maken. Feedback hierover is daarom belangrijk en maakt dat men op één lijn zit naar de kinderen.

Nieuwe medewerkers gaan uit van de normen en waarden die gehanteerd worden op de groep en dienen zich hieraan aan te passen. De praktische uitvoering van onze normen en waarden staan nader omschreven in diverse regels en is terug te vinden in de basishouding van de pedagogisch medewerkers. Ook ten opzichte van elkaar, dienen de kinderen de normen en waarden in acht te nemen en leren zij hierin spelenderwijs veel van elkaar.

Soms komen de normen en waarden zoals gehanteerd bij O&Ki, niet overeen met die van ouders. Het is belangrijk hier te allen tijde met ouders over in gesprek te gaan. Soms kan een middenweg gevonden worden, maar de pedagogisch medewerkers zullen nooit iets doen, wat tegen hun eigen normen en waarden of die van O&Ki indruist.

Observaties

In tegenstelling tot het kinderdagverblijf, voeren wij op de BSO geen structurele schriftelijke observaties uit. Wel is er een mogelijkheid om op verzoek van ouders periodiek de ontwikkeling van het kind te bespreken. Als ons iets opvalt aan het gedrag van een kind, dan bespreken wij dat met collega's. Als deze onze zorg herkennen, dan bespreken wij het met de ouders. Afhankelijk van de ernst van de situatie, kan dit zijn tijdens een rustig haal- of brengmoment, of in een apart gesprek. Als de ouders onze zorg delen, dan wordt afhankelijk van de noodzaak, in overleg met hen de hulp ingeroepen van een externe instantie zoals bijvoorbeeld het opvoedbureau, het maatschappelijk werk, of anderszins.

Ontwikkelingsachterstand

Kinderen met een rugzakje (leerling-gebonden financiering) krijgen extra cognitieve ondersteuning, wanneer dat op verzoek van de ouders is, maar wij dwingen de kinderen niet. Op school is al genoeg 'met het hoofd' geleerd, dat hoeft op de BSO niet, als de kinderen dat niet willen. Bij een eventuele ontwikkelingsachterstand op sociaal of emotioneel gebied, ondersteunen en stimuleren wij de kinderen wel.

Opvallend (negatief) gedrag

Als een kind negatief gedrag vertoont, observeren wij eerst of het aan de groep ligt, of het alleen op dat moment is, of dat het structureel is. Als een kind bijvoorbeeld veel huilt, dan houden wij eerst bij hoeveel, hoe vaak en wanneer het kind huilt. Op deze wijze ontdekken wij er misschien regelmaat of logica in. Wij maken hierbij geen gebruik van een observatieformulier. Wel schrijven wij op wat ons opvalt en bespreken dat met collega's, vervolgens met de locatiemanager en uiteindelijk met de ouders.

Als een bepaalde aanpak van het kind nodig is, dan bespreken wij dit in een groeps-/werkoverleg en leggen dit schriftelijk vast. Eén lijn hierin is belangrijk, daarom worden ook de ouders ingelicht. Komen wij er, ook samen met de ouders, niet uit, dan wordt, in overleg met de ouders, externe ondersteuning ingeroepen.

Bij bepaald negatief gedrag (bijvoorbeeld bijten, schoppen en slaan) zetten wij het kind even apart in de groep. Wij vertellen de ouders hoe wij met het kind omgaan wanneer het opvallend (negatief) gedrag vertoont, zodat de ouders dit wellicht over kunnen nemen om zo op één lijn te komen.

Privacy

Ook kinderen, hoe klein ze ook zijn, hebben behoefte aan en recht op privacy. Daarom nemen wij te allen tijde de privacy van de kinderen in acht. Kinddossiers worden in een afgesloten kast bewaard. In notulen worden alleen de initialen van de kinderen genoemd. De overdracht naar collega's is niet openbaar voor ouders. Wij verstrekken geen informatie over de kinderen aan derden, tenzij regelgeving ons hiertoe verplicht. Wanneer wij in pedagogisch opzicht een vraag hebben over een kind en wij hebben de behoefte deze vraag voor te leggen aan een deskundige, dan waarborgen wij hierbij altijd de anonimiteit van het kind.

De kinderen hebben het recht af en toe alleen te spelen of alleen te zijn. Wij stellen hen hiertoe in de gelegenheid middels het creëren van hoekjes en tijdens momenten van vrij spel. Vanzelfsprekend dienen wij hierbij ook hun veiligheid te garanderen en houden vanuit dat oogpunt altijd een oogje in het zeil. Andere afspraken omtrent de privacy zijn terug te vinden in het beleid van privacy.

Rituelen

Omdat tradities en rituelen van groot belang zijn voor de structuur en herkenbaarheid voor de kinderen, besteden wij daar veel aandacht aan. Rituelen bieden houvast als indeling van de dag, maar ook gedurende het hele jaar. De herhaling geeft de kinderen zekerheid en vertrouwen.

Bij het halen en brengen en bij het eten en drinken, zijn er vaste handelingen en rituelen (bijv. eerst drinken en daarna eten) zodat de kinderen weten wat er gaat gebeuren.

Stimuleren tot zelfstandigheid

Al van jongs af aan stimuleren wij de kinderen tot zelfstandigheid. Bij jonge kinderen begint dit met kleine dingen zoals zelf uit het flesje drinken, daarna zelf leren eten, daarna met vork en nog later, zelf het brood smeren. Andere voorbeelden zijn zelf leren aan- en uitkleden, handen wassen, opruimen. Wij laten de kinderen al heel jong kleine opdrachtjes uitvoeren zoals iets pakken of aangeven, of

bijvoorbeeld helpen met de bekertjes op te stapelen. Als de kinderen wat groter zijn, geven wij ze een taak met meer verantwoording. Bijvoorbeeld iets naar een andere groep brengen.

Ook het leren voor zichzelf op te komen en zelf problemen op te lossen, hoort bij het stimuleren tot zelfstandigheid.

De oudere BSO-kinderen controleren wij bijvoorbeeld pas achteraf en laten hun eerst zelf beslissen of tot een oplossing komen. Ook het leren voor zichzelf op te komen hoort bij het stimuleren tot zelfstandigheid. Wij gunnen het kind de tijd, om zelf duidelijk te maken wat het wil.

Straffen en belonen

Om op een eenduidige manier om te kunnen gaan met straffen en belonen, is het belangrijk dat alle regels (omgangsregels, gedragsregels, groepsregels, huisregels) en de daaraan verbonden consequenties, voor alle pedagogisch medewerkers en de kinderen duidelijk zijn. Deze staan daarom beschreven in dit pedagogisch werkplan. Wij passen de consequenties van het overtreden van regels op alle kinderen eenduidig toe. Als wij gewaarschuwd hebben, doen wij vervolgens ook wat wij gezegd hebben.

Zelfvertrouwen

Wij helpen het zelfvertrouwen van de kinderen te ontwikkelen, door hen positieve aandacht en complimenten te geven. Wij stimuleren de kinderen om zelf(standig) iets te doen, om iets ten minste te proberen. Wij nemen er genoeg mee, als een kind iets op zijn eigen wijze doet of probeert.

1.3 De interactie tussen de kinderen onderling:

De algemene ontwikkeling en het welbevinden van het kind, worden beïnvloed door de groep. Kinderen leren van elkaar en zijn elkaars voorbeeld. In de groep leren kinderen om te gaan met anderen, waardoor zij zichzelf ook weer beter leren kennen.

O&Ki benut de groep als pedagogisch middel, om de kinderen te helpen zich te ontwikkelen tot zelfstandige personen en zich zo voor te bereiden op de maatschappij en het sociale leven in die maatschappij. Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die gedurende een dag op de BSO aan de orde komen en direct te maken hebben met de interactie tussen de kinderen onderling, in de groep.

Dagprogramma

Na school krijgen de kinderen wat te drinken en iets kleins te eten. Vervolgens is ieder kind vrij in wat hij wil doen. Daarnaast bieden wij aan de hand van thema's verschillende activiteiten aan gerelateerd aan de volgende onderwerpen; koken, knutselen, sport en spel.

Eten en drinken

Als de kinderen uit school komen, nemen ze wat te drinken en krijgen ze er iets kleins bij te eten. Het middageten (bijvoorbeeld in de schoolvakanties en op de woensdag) wordt gebruikt als moment om even stil te staan bij de dag en plannen te maken voor de middag. Net zoals bij de normen en waarden blijkt over het algemeen, dat de ideeën van collega's over het eten en drinken, in grote lijnen overeenkomen. Maar, de kleine verschillen kunnen het soms lastig maken. Met name voor de kinderen: Moeten ze eerst hartig en dan zoet? Moeten ze eerst wat drinken voordat ze de volgende boterham mogen pakken? Wij werken hierin kindvolgend en hanteren hiervoor geen strikte regels. De kinderen hebben ook ten aanzien van hun eten keuzevrijheid. Wel zorgen wij ervoor, dat er ruim voldoende en voldoende afwisseling in gezonde voeding is. De keuze in minder gezonde voeding is enigszins beperkt. Wij stimuleren de kinderen om gezond en verantwoord te eten en te drinken. Wij hanteren de volgende afspraken en aandachtspunten rondom de eet-en drinkmomenten:

- vóór het eten wassen de kinderen en wijzelf onze handen
- we zorgen voor een gezellige sfeer tijdens het eten
- wanneer een kind iets niet lust, hoeft hij dit niet op te eten/drinken. Wel proberen, niet dwingen
- je mag niet rondlopen met eten of drinken

Groepsactiviteiten

Als de kinderen bij ons komen spelen, kiezen zij meestal die activiteit en die kinderen uit, waarmee ze zelf willen spelen. Wij bieden een zo breed mogelijk activiteitenaanbod aan, zodat een kind ook andere interesses leert ontwikkelen. Activiteiten met de gehele groep organiseren wij op feestelijke momenten zoals een verjaardag, sinterklaas, of bij een ander groot feest.

Kinderparticipatie

In het kader van het leren keuzes maken, en het ontwikkelen tot zelfstandige personen, zijn wij een groot voorstander van kinderpacticipatie op de BSO. Denk hierbij aan zaken als:

- kinderen betrekken bij de aanschaf van spelmateriaal
- werken met thema's: kinderen zoveel mogelijk erbij betrekken wat ze dan willen doen.
- in de vakanties vragen wat de kinderen willen doen
- kinderen gaan mee boodschappen doen
- kinderen mogen 1x in de zoveel tijd samen bij een speelgoedwinkel xvspeelgoed uitkiezen
- meebepalen wat hun straf/consequentie is, als ze iets gedaan hebben wat niet mag
- samen in de groep de film kiezen die ze willen zien

Leeftijdgenootjes

Kinderen trekken automatisch naar hun leeftijdgenootjes, ze zoeken elkaar op. Ook mogen vriendjes of vriendinnetjes komen spelen, mits dit van tevoren met de pedagogisch medewerker is besproken.

Pesten

O&Ki heeft een anti-pestprotocol. Wanneer er gepest wordt pakken wij dit direct aan, want de impact van pesten kan erg groot zijn. Wij wijzen de kinderen die pesten, op de gevolgen. Wij proberen het kind dat gepest wordt weerbaar te maken, maar laten het kind eerst zelf proberen er uit te komen, om zo te leren voor zichzelf op te komen. Ook in groepsverband wordt dit besproken.

Regels

Om samen prettig in een groep te kunnen functioneren, zijn regels nodig. Regels bieden structuur, waardoor de kinderen weten waar ze aan toe zijn, hetgeen een gevoel van veiligheid geeft.

Door heldere regels en de voorbeeldfunctie die wij in het navolgen hiervan hebben, leren kinderen het belang kennen van normen en waarden en hoe hiermee om te gaan. Daarnaast leren zij zich aan regels te houden en het waarom van de regels kennen. Vaardigheden, die hen verder helpen op hun weg naar zelfstandigheid. Soms worden groepsregels door omstandigheden gemaakt. Als kinderen bijvoorbeeld veel ruzie maken om een bepaald spel, dan maken wij gezamenlijk een regel over het gebruik van dat spel. Voor kinderen is het belangrijk, dat zij op de hoogte zijn van de groepsregels. Daarom herhalen en evalueren wij de groepsregels minimaal twee keer per jaar en brengen wij deze specifiek onder de aandacht van de kinderen, door ze bijvoorbeeld zichtbaar op te hangen. Ook geven wij de kinderen uitleg over het nut en het waarom van de regels en waarom ze niet overtreden mogen worden.

Wij hanteren regels en omgangsvormen zoals:

- eerst opruimen voordat je met iets anders begint
- niet rennen in de groep
- speelgoed is om mee te spelen en niet om mee te gooien (tenzij het hiervoor bedoeld is) of om stuk te maken
- handen wassen voor we aan tafel gaan
- knutselactiviteiten worden aan tafel gedaan
- niet klimmen en klauteren op het meubilair
- bij binnenkomst melden op een vast punt
- ruzie eerst uitpraten en bespreken of en hoe je de ruzie had kunnen voorkomen
- vóór het eten houden wij een moment van stilte (als daar behoefte voor is)
- tijdens het middageten blijven we aan tafel zitten, tot iedereen klaar is
- niet slaan, vechten, schelden of schreeuwen
- niet boeren aan tafel
- hand voor de mond bij het hoesten of niezen
- geen speelgoed of andere dingen van elkaar afpakken

- elkaar geen pijn doen
- elkaar uit laten praten
- elkaar respecteren en beleefd met elkaar omgaan
- niet pesten
- samen spelen, iedereen mag meedoen, niemand buiten sluiten
- samen delen
- zeggen als je naar buiten gaat
- zeggen als iets kwijt of kapot is

Stimuleren van contacten

Wij stimuleren de onderlinge contacten en proberen de kinderen bij elkaar te betrekken. Als een kind weinig contact heeft met andere kinderen, gaan wij eerst met dat ene kind spelen en zorgen wij ervoor dat dit zo uitdagend is, dat de andere kinderen er vanzelf bij komen. Net zoals volwassenen voorkeur hebben voor andere volwassenen, hebben kinderen ook hun voorkeur voor andere kinderen. Wij respecteren dit en dwingen kinderen niet om met andere kinderen te spelen, net zoals wij ze dat ook niet onthouden. Slechts wanneer kinderen een negatieve invloed op elkaar hebben, dan bemoeien wij ons ermee en leiden wij dit in juiste banen.

Vriendschappen

Kinderen maken over het algemeen snel vriendjes op de BSO. Vaak zijn dat kinderen van dezelfde school. Als een kind moeilijk vriendjes maakt, stimuleren wij het kind. Bijvoorbeeld door samen met het kind en een ander kind iets te gaan doen. Als kinderen elkaar absoluut niet liggen, dan respecteren wij dit. Wel leren wij ze hiermee om te gaan en ook het andere kind te respecteren.

2. Eerste keer naar O&Ki of verandering van de stam-/basisgroep

Eerste keer naar de BSO (wennen)

Voorafgaand aan de formele plaatsingsdatum, stellen wij de kinderen en de ouders in de gelegenheid om te wennen aan de groep, de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Het kennismakingsgesprek voeren wij samen met de ouders en het kind op de groep. De benodigde wenperiode kan verschillen per kind en per leeftijd en is daarnaast afhankelijk van de praktische mogelijkheden, gezien het maximale aantal kinderen per groep per dag. Een ander aspect van het wennen is, dat wij gedurende de eerste maanden, een kind zoveel mogelijk koppelen aan één pedagogisch medewerker, de mentor.

De eerste weken begeleidt de mentor het kind. Waar mogelijk doen ze samen activiteiten. Als het kind zich niet gemakkelijk mengt in de groep, stimuleren wij het kind om met kinderen te spelen, waarvan wij in eerste instantie denken dat ze bij elkaar passen. Bijvoorbeeld klasgenootjes. De mentor houdt het kind gedurende de eerste weken extra in de gaten. Bij verandering van de stam-/basisgroep zal dezelfde bovenstaande werkwijze gehanteerd worden. Vaak vindt het wennen dan echter plaats met de vertrouwde pedagogisch medewerker van de dan nog huidige groep. Dit wordt altijd in overleg met de ouder(s) gedaan.

3. Dagindeling

Dagindeling buitenschoolse opvang

De BSO heeft een eigen dagindeling en vaste rituelen, die kinderen heel snel houvast en vertrouwen geven. Deze dagindeling volgt hun natuurlijke behoefte om te eten, te drinken, te spelen en te ontspannen. De kinderen van de BSO kunnen vanaf 07:00 bij O&Ki terecht, de kinderen kunnen dan ook ontbijten. Ze worden dan om 08:00 naar school gebracht. Bij een korte schooldag zijn de kinderen vanaf 12:00 vrij, ze gaan dan lekker lunchen en daarna is er tijd voor een activiteit of eigen spel. De rest van het programma is dan gelijk aan de korte middag BSO. Tijdens de vakanties, vrijdag en woensdag worden de BSO en de Sport BSO samengevoegd.

Een korte middag op de BSO heeft ongeveer het volgende programma:

Einde schooltijd tot 15.15 uur

De kinderen worden van school gehaald en naar de BSO gebracht.

15.15 uur

Tijd voor een drankje met iets lekkers erbij (vaak een koekje of stuk fruit). Dit is vaak ook een goed moment om even bij te praten, in groepsverband of één op één.

15.45 uur

De kinderen zijn zelfstandig aan het spelen of doen mee met een activiteit die de pedagogisch medewerkers aanbieden.

16:30 uur

Water en cracker/rijstwafel of warme maaltijd met water

Tot 18.30 uur

De ouders komen hun kinderen weer ophalen.

Dagindeling buitenschoolse opvang tijdens vakantiedagen

7.00 - 9.00 uur

De ouders komen hun kinderen brengen en er is tijd om vrij te spelen. Voor de kinderen bestaat er de mogelijkheid om te ontbijten

10.00 uur

De pedagogisch medewerkers gaan met de kinderen aan tafel om wat te drinken en fruit te eten.

10.30 - 11.30 uur

Er is een gezamenlijke activiteit, maar vrij spelen mag natuurlijk ook.

11.45 - 12.30 uur

Na het handen wassen gaan de kinderen samen met de pedagogisch medewerkers lunchen.

13.00 uur

Tijd voor vrij spel.

14.00 uur

De pedagogisch medewerkers bieden een activiteit aan, kinderen mogen zelf kiezen of ze hieraan mee willen doen.

15.00 uur

Tijd voor een drankje met iets lekkers erbij. Dit is vaak ook een goed moment om even bij te praten, in groepsverband of één op één.

15.30 uur

De kinderen zijn zelfstandig aan het spelen of doen mee met een activiteit die de pedagogisch medewerkers aanbieden.

16:30 uur

Water en een cracker/rijstwafel of warme maaltijd met water

Tot 18.30 uur

De ouders komen hun kinderen weer ophalen.

Tijdens uitstapjes kan het programma afwijken.

4. Eten en drinken

Op het kinderdagverblijf zorgt O&Ki voor het eten en drinken. Medewerkers en kinderen eten en drinken samen van wat er op tafel staat en we zorgen ervoor dat het eten en drinken gezond, lekker en gezellig is. We stimuleren contact, ook aan tafel. Fantasie en plezier krijgen de ruimte, zolang er maar respect is voor het eten en voor elkaar.

We maken onderscheid tussen echte eet- en drinkmomenten en tussendoor momenten. De kinderen zijn dus niet de hele dag door aan het eten en drinken. Dat is beter voor hun gebit en het helpt kinderen om een gezond eetpatroon op te bouwen. Ook houden we zo tijd over om andere leuke dingen te doen. Zie voor meer informatie over hygiëne en voeding ons protocol voedsel en hygiëne.

Eet- en drinkmomenten

Een eet- en drinkmoment is iets waar kinderen en medewerkers gezamenlijk aan beginnen. Het wordt van tevoren aangekondigd, zodat kinderen zich kunnen voorbereiden en kunnen afronden wat ze op dat moment aan het doen zijn. Op het kinderdagverblijf zijn er twee eet- en drinkmomenten: in de ochtend en rond lunchtijd. Op de buitenschoolse opvang is er maar één, dat is de lunch. Drinken is in principe gekoppeld aan eten, maar water mag altijd.

Een eet- en drinkmoment is dus een gezamenlijke activiteit. Dat betekent niet dat altijd alle kinderen samen aan tafel zitten. Kinderen tot één jaar volgen sowieso hun eigen ritme. Maar ook als er een kind is dat omvalt van de slaap zullen we hem niet dwingen om mee te eten. Hij kan het na het slapen inhalen.

Tussendoor momenten

Dit zijn momenten waarop een kind eet of drinkt, maar de medewerkers niet altijd met alle kinderen aan tafel zitten. Op het kinderdagverblijf is er een tussendoor moment aan het eind van de middag, op de buitenschoolse opvang zijn er twee: één keer 's morgens en één keer 's middags.

Sommige kinderen vinden het fijn om altijd aan tafel te eten, ook als het een klein hapje is. Daarom zit er ook bij een tussen doormoment altijd een medewerker aan tafel en kunnen de kinderen die dat willen gezellig aanschuiven.

Gezonde voeding

O&Ki houdt de actuele richtlijnen aan van het Voedingscentrum. Dat betekent dat de pedagogisch medewerkers zorgen voor variatie: de ene dag is er naast brood ook beskuit met jam, de andere dag zijn er verse plakjes tomaat. We letten erop dat er weinig vet, suiker en zout in de producten zit en we geven de kinderen veel groenten, fruit en brood. Als kinderen vanwege een dieet of geloofsovertuiging speciale voeding nodig hebben zal O&Ki daar rekening mee houden. Speciale producten moeten ouders wel zelf kopen en meebrengen, ze worden niet vergoed.

Op één punt wijken we af van wat het Voedingscentrum adviseert. We hebben namelijk geen light-producten in huis. De suikervervangers die daarin zitten (onder andere sacharine en aspartaam) zijn voor kinderen niet gezond. En als er iets te vieren is, dan wijken we soms ook van deze richtlijnen af.

5. Veiligheid, hygiëne en ziekte

Veiligheid

Ten aanzien van de veiligheid volgt O&Ki de Wet kinderopvang. Deze kent regels voor onder andere:

- het verlenen van eerste hulp en medische zaken;
- brandveiligheid en brandpreventie;
- binnenklimaat en regels bij hoge buitentemperaturen.

De medewerkers kennen deze regels en passen ze toe. Alles over veiligheid staat omschreven in het protocol veiligheid. Op elke locatie is er altijd iemand aanwezig met BHV en iedere medewerker beschikt over het certificaat (kinder)EHBO en Meldcode. Voor de meldcode beschikt iedere medewerker over de Meldcode app. Nieuwe medewerkers worden direct aangemeld voor de cursus (kinder)EHBO.

Hygiëne

Kinderen die worden opgevangen in een groep hebben een grotere kans om een infectieziekte op te lopen dan kinderen die thuis verzorgd worden. Via de andere kinderen komen zij vaker en op jongere leeftijd in contact met ziekteverwekkers. O&Ki neemt diverse maatregelen om verspreiding van infectieziekten tegen te gaan, zoals instructies voor persoonlijke hygiëne van medewerkers en kinderen en extra schoonmaakmaatregelen en/of desinfectie in bijzondere gevallen. Dit alles staat omschreven in de protocollen persoonlijke hygiëne en verschoning & toiletgang .

Luizen

Ter preventie van luizen controleren wij de kinderen met regelmaat en worden materialen zoals verkleedkleding en materialen van stof met regelmaat gewassen.

Handelswijze bij ziekte, medicijnverstrekking en medisch handelen

In de kinderopvang komen kinderen uit verschillende gezinnen bij elkaar. Dit verhoogt de kans op kinderziekten. Hoe O&Ki hier mee omgaat is te lezen in het ziekte, medicijnen en ongevallen protocol. Raadpleeg altijd uw huisarts als u twijfelt.

Overeenkomst gebruik geneesmiddelen

Als kinderen medicijnen toegediend moeten krijgen, al dan niet op voorschrift van arts of specialist dient ondermeer de overeenkomst 'gebruik geneesmiddelen' door de ouder/ verzorger volledig ingevuld en ondertekend te worden. Daarnaast worden nog de volgende aandachtspunten in acht genomen:

- Aan de betrokken ouder/ verzorger wordt een (kopie van) doktersvoorschrift met betrekking tot verstrekking van een medicijn voor het kind gevraagd.
- Er wordt een kopie van de bijsluiter van het medicijn bewaard.
- Ouders maken afspraken over het toedienen van de medicijnen/ zelfzorgmiddelen.
- Er wordt bijgehouden wanneer de medicijnen/ zelfzorgmiddelen zijn toegediend.
- Wijzigingen (in bv dosering, tijdstippen e.d.) worden op de verklaring ingevuld en de datum wordt aangepast.

6. De fysieke omgeving, zowel binnen als buiten

De inrichting van zowel de binnenruimte als de buitenruimte, is zeer bepalend voor de sfeer, gebruiksvriendelijkheid en het gevoel van geborgenheid en veiligheid voor de kinderen. Een goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig of rustig samenzijn. Als de omgeving tegemoet komt aan de basisbehoeften van kinderen, komen de meeste kinderen vanzelf tot spelen, leren en het oefenen van vaardigheden die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling. O&Ki besteedt daarom ruime aandacht aan de inrichting van de binnen- en buitenruimte.

Hieronder volgt, in alfabetische volgorde, een opsomming van onderwerpen, die met de fysieke omgeving te maken hebben.

Binnenruimte

Elke groep heeft een eigen ruimte met voldoende en verantwoord spel- en ontwikkelingsmateriaal, dat bij de leeftijd van de kinderen past. De kinderen kunnen al naar gelang hun ontwikkeling en

belangstelling gebruik maken van de verschillende ruimtes en mogelijkheden die het gebouw te bieden heeft.

Buitenruimte

O&Ki heeft een buitenruimte, grenzend aan het gebouw. De buitenruimte nodigt de kinderen uit tot buiten zijn en tot verschillende activiteiten in de verschillende seizoenen. Het pand grenst aan een grote tuin waar kinderen tot spel kunnen komen met verschillende materialen waaronder natuurlijke materialen.

Veiligheid

Fysieke veiligheid is uitermate belangrijk, daarom voldoen onze gebouwen aan alle voor de kinderopvang geldende wet- en regelgeving. Jaarlijks houden wij een ontruimingsoefening, samen met de kinderen. In het kinderdagverblijf maken wij hierbij onder andere gebruik van één of meerdere ontruimingsbedjes. Zie voor meer informatie ons protocol hygiëne/veiligheid in en om de gebouwen.

7. Ons activiteiten aanbod

Wij bieden zowel structureel als incidenteel activiteiten aan. De incidentele activiteiten vinden dagelijks plaats, aangepast aan de kinderen, het moment en de mogelijkheden van die dag.

Hieronder volgt in, in alfabetische volgorde, een overzicht van de activiteiten die wij aanbieden.

Buiten spelen

Wij streven ernaar om dagelijks met de kinderen naar buiten te gaan. Voordat de kinderen buiten gaan spelen, controleren wij het buitenterrein op zwerfafval. Als de kinderen buiten spelen, mogen ze zelf kiezen wat ze willen gaan doen. Daarbij hanteren wij regels als:

- geen zand naar elkaar gooien
- materialen gebruik waarvoor het bedoeld is
- geen materialen express stuk maken

Feesten

O&Ki organiseert jaarlijks een groot feest. Hierbij worden ook de ouders en de oudercommissie ingeschakeld. Ook worden de gebruikelijke feesten gevierd zoals, pasen, kerst en sinterklaas. Hoe uitbundig iets wordt gevierd, hangt af van de samenstelling van de groep. Zijn er veel kleintjes, dan wordt het wat rustiger gevierd.

Huiswerk

Als ouders vragen of hun kind huiswerk mag maken op de BSO, dan krijgt het kind de gelegenheid hiertoe en minimale extra begeleiding. Wij stimuleren het kind (op verzoek van ouders) om huiswerk te maken, maar dwingen het niet.

Niets doen

BSO is vrije tijd. Daarom mogen de kinderen ook 'niets doen'. Dit betekent niet, dat kinderen zich vervelen, maar gewoon even willen zitten, hangen of kijken. Als dit lang duurt, stimuleren wij de kinderen wel om wat te doen, maar zetten hier niet al te veel druk achter. Zolang zij het naar hun zin hebben en anderen er niet mee lastig vallen, moet 'niets doen' kunnen.

Samenwerkingsverbanden

Waar mogelijk, werken wij samen met voorzieningen in de buurt.

Thema's

In het kader van het VVE-programma, hebben wij zo'n één maal in de vier tot zes weken een ander thema. Uitgezonderd de zomerperiode, dan duurt een thema doorgaans langer. Soms worden de ouders erbij betrokken en wordt aan hen gevraagd iets van thuis, in het kader van het thema, mee te nemen. De BSO sluit zo nu en dan aan bij de thema's, in de vakanties hebben de BSO-groepen hun eigen thema's.

Uitstapjes & Wandelen

Soms vinden er uitstapjes plaats met de kinderen. Eén of twee kinderen worden bijvoorbeeld meegenomen wanneer er boodschappen gedaan worden, of zomaar om een wandeling te maken. Of wij gaan wandelen, dat hangt ook af van het aantal kinderen dat aanwezig is en van hun leeftijd.

In de vakanties werken wij met thema's. Wij bieden diverse activiteiten aan. Het blijft echter de vrije keuze van de kinderen of ze hier aan mee willen doen of niet. Soms gaan we een dagje uit, als het aantal kinderen en personeelsleden dit toestaat.

Verjaardagen

De verjaardag van ieder kind wordt gevierd. Dit kan samen met de ouders, maar hoeft niet. Er worden slingers opgehangen en er wordt uitgebreid gezonden. Ook mag het kind uit de grabbeldoos een cadeautje grabbelen. O&ki verzorgt een passende traktatie, op deze manier worden ouders ontlast, maar natuurlijk mag het kind ook zijn eigen traktatie meebrengen. Op verzoek van ouders kunnen er foto's worden gemaakt.